

BISERIC'A si SCÓL'A.

Fóia bisericésca, scolastica, literara si economica.

Iese odata in septemana: DUMINECA.

Pretulu abonamentului:

Pentru Austro-Ungari'a pe anu . . . 5 fl.—cr.
" " " " jum. anu 2 „ 50 „
Pentru Romani'a si strainetate pe an 14 franci
" " " " „ j. a. 7 franci

Pretulu insertiunilor:

Pentru publicatiunile de trei ori ce contien
cam 150 cuvinte 3 fl., pana la 200 cuvinte
4 fl. si mai sus 5 fl. v. a.

Correspondintele sè se adreseze la Redac
tiunea dela

„BISERIC'A si SCÓL'A“

Èr banii de prenumeratiune la

TIPOGRAFI'A DIECESANA in ARAD.

Din viéti'a nóstra bisericésca.

Sinodu protopopescu s'a tienutu in Aradu la 14/26 Febr. a. c. sub presiedinti'a administratòrelui protopresbiteralu *Moise Bocsianu*, la care au luat parte 23. membri sinodali. — In urm'a arondarii ppopiateloru — din acestu tractu alu Aradului au trecut la protopopiatulu Varadiei comunele Radna, Paulisii si Sioimosii; din care cauza s'a dispusu prin Veneratulu Consistoriu restaurarea de nou a sinodului, scaunului, comitetului si epitropíei protopresbiterale; astfelii in diu'a de astadi s'a constituitu si sinodulu protopopescu.

In scaunulu protopopescu alu Aradului s'au alesu de membrii parochii: Ioanu Russu, Moise Grozescu, Ioanu Cióra, Vincentiu Marcoviciu, Demetriu Missiciu si Teodoru Popoviciu.

In comitetulu protopresbiteralu s'au alesu de membri din cleru: Moise Grozescu, Vasilie Mangra, Vincentiu Marcoviciu, Ioanu Ciór'a ér' dintre mireni: Ioanu P. Desseanu, Simeonu Anciu, Stefanu Novacu, Nicolau Barburu, Paulu Milovanu, Lazaru Tescula, Savu Draganu si Georgiu Cosma.

Èra in epitropí'a protopresbiterala s'au alesu de membri: Demetriu Marcoviciu, Alesandru Pecicanu si Ioanu Iefticiu.

Dintre altele ce s'au pertractatu in acestu sinodu insemnàmù cà de ora-ce Hm-Vasarheiulu si Sentesiultu n'au fostu representate nici odata in sinodu, — membrulu V. M. Stanescu a aflu de bine a propune, cà acolo alegerea de representanti sinodali se se faca pe viitoriu sub conducerea unui comisariu ce s'ar esmite din sinulu sinodului. Propunerea n'a fostu primita, nici alte mesuri nu s'au luat pentruca si acei indepartati frati ai nostri sè se atraga la corpulu societatii, din carea si densii naturalminte facu parte.

Se speràmù inse cà pe viitorime vomu po-
tea inregistrá despre ei, cà in locu d'a se inde-
partá, — mai vertosu se voru apropiá de fratii
loru cei naturali.

Sinodulu au luat scire placuta si despre
infintierea reuniunei femeiloru romane din Aradu
spre scopulu infintiarii unui institutu de fete in
Aradu, si a decisu ca pre numít'a reuniune o va
sprigini in scopulu seu maretiu cu tóte mijló-
cele possibile.

In fine insemnàmù, cà s'a luat dispuseti-
uni pentru deplinirea ppopiatului, — si in fine
votandu-se multiamita dlui presiedinte pentru con-
ducerea plina de tactu, — sinodulu s'a dísolvat
la 12 óre in amédiadi.

„*Sinodulu protopopescu* ordinariu alu trac-
tului nou arondata Oradea-mare s'a celebratu in
14/26 Fauru a. c. sub presiedinti'a veteranului
protopresbiteru Rev. D. Simeonu Bic'a, partici-
pandu membrii in numeru considerabilu.

Cu privire la starea invetiamentului, care a
datu ansa la lungi debateri interesante, sinodulu
a enunciatu a se face propunere Venerabilului
Consistoriu eparchialu, ca din consideratiunea
estensiunei protopresbiteratului si a betranetie-
loru actualului inspectoru, sè se institue pe langa
acést'a inca doi subinspectoru, ca astfelii inve-
tiamentulu poporalu sè se póta controlá cu mai
mare inlesnire si cu resultatu mai satisfacatoriu.

Totodata s'a decretatu infintierea unui fondu
protopopescu, din care cu tempulu sè se póta
acoperi spele administrarei protopopiatului. Re-
cursule de o camdata sunt colectele benevole si
facsele (sportulele judiciarie) ce incurgu din pro-
cesele matrimoniale si intarirea alegeriloru de
preotu.

Cu punerea in lucrare a acestei intreprinderi
salutarie s'a insarcinatu comitetulu protopopescu,
— éra inceputulu s'a si facutu colectandu-se

stante sesiune sum'a de 22 fl. si anume: deladlu Nicolau Zigre advocatu in Oradea-mare 5 fl. Ioanu Gerlanu notariu in F. Osiorheiu 5 fl. Tom'a Pacala parochu in Jac'a 2 fl. Petru Ionasiu archiv. consist. 2 fl. Demetriu Albu parochu in Cheresigu 1 fl. Georgiu Drimbea parochu in Toboliu 1 fl. Gavriilu Besanu parochu in Chislazu 1 fl. Ioanu Lazeu parochu in Soldobagiu 1 fl. Romulu Mangra parochu in Rontau 1 fl. Demetriu Drimbea notariu in Cheresigu 1 fl. Georgiu Horvatu preotu in Oradea-mare 1 fl. si Teodoru Botu parochu in M. Peterdu 1 fl. cari contribuii s'au si depusu numai de câtu in cass'a parsimoniala. Oradea-mare, 15/27 Fauru 1884. (Petru Ionasiu), notariulu sinod. protop.

Am dorí se fimu informati despre sinódele si din celelalte protopresbiterate, ca se le potemu presentá On.-lui publicu cetitoriu. Red.

Câteva reflexiuni

la articulu domnului preotu I. Cióra.

„Despre predici in biserică.“

Candu in nrulu 7. alu acestei pretiuite foi am datu cu ochii de titlulu articulu „Despre predici in biserică,“ cu o impaciinta irresistibila m'am apucatu a-lu ceti — firesce cugetandu, că voiu se cetescu nescari noue directive salutari pentru intrég'a preotimea in ceea ce constituie fiint'a, sublimitatea si valórea genuinei preotie, intielegu — in predicare; cugetandu — dicu, că voiu se cetescu despre unu nou impulsu catra preotimea intréga asupra inomisibilitatii prediceloru de langa ori-ce oficiu séu cultu divin — si de aci ca consecudintia: convingerea taturoru confratiloru preoti că nume de preotu — cu esceptiunea celoru tare betrani — nu mai merita acel'a, carele nu scie, nu póte, au nu vrea se predice; nume de doctoru sufetescu nu mai merita acel'a, carele nu este ori nu cauta a se pune in positiunea de a curá ranele sufletesci ale parochianiloru sei; candu — dicu — cugetamu la unele ca aceste si me asteptam sigurú se citescu unu resunetu practiculu la practiculu articulu alu dlui Popa din nr. 6; — éta că abia percursei nu deplinu trei sire din primulu alineatu alu articulu dlui Cióra, cele ce câtu pentru trecutu, mi se pareau că tramitu sensuriloru mele chemice, adeca odorului (mirosului) si gustului — unu parum cerescu, o ambrosia si nectaru supranaturalu; dar candu erá se finescu alu treile siru — fiindu iadusu de DSA in presentu — si avui marea nenorocire se citescu alu patruea si alu cincilea, — atunci vrendu-nevrendu am exchiamatu cu protoparintii nostri Románi: „O tempora! o mores!“ si cu parintii nostri Románi: „De mórte mi-am adusu aminte,“ chiar si „de tresnetu din serinu.“ dar a ceti asia ceva din pén'a unui preotu ca dlu Cióra, că biseric'a astadi nu ar avea lipsa de atáta predica ca si in trecutu, — nici candu nu asiu fi cugetatu, că voiu avé nenorocirea a ceti.

M'am miratu multu si de aceea, cum unu articulu de cuprinsu ca si acest'a póte sè se publice intr'unu organu bisericescu ca si „Biseric'a si Scól'a“ si eram

pe aci se vinovatiescu chiar si pre On. Redactiune, — candu deodata mi-veni in minte preacrestinesculu naturelu alu Romanului, hyperzelulu de ospitalitate alu lui. *) — Ori cum va fi, destulu ca hydr'a spirituala, in articulu dlui Ciór'a — si-a ivitu capulu si preotimea nóstra incinsa fiindu cu sabi'a Duchului, se o scóta din téca si prin ascutitulu acelei'a se bucatiesca acelu capu atátu de bine, in câtu pana la sfersitulu vécuriloru, se nu mai aiba de unde a se ivi.

Eu facu inceputulu. Inainte inse de ce asiu incepe a loví in capulu hydrei, trebie se ceru iertare dela confratii mei mai peserti, mai aprofundati in studii, mai avansati in etate si mai practici in manuirea sabiei Duchului — pentrucá grabescu cu Reflexiunile presenti la articulu subversantu.

Nu pretindu de felu că voiu avé norocirea a abate pre dlu Ciór'a dela teori'a sa fatala; căci cunoscu din trecutu, că omulu, carele nu se pléca argumenteloru, ci ordinului, — nu capacitariloru, ci sfiitiosiei; nu contielegerii fratiesci, ci torentelului spumegatoriu . . . . . Va se vina Consistoriulu si i va ordina se predice. DSA si-va deschide ochii si va vedé, că nu este preotu cultu (*multu ori pucinu cultu, căci preotu necultu nu existe*), la vre-o confessiune crestinésca pe rotundulu pamentului, carele se nu predice — de dupa cualificatiunea ce are — si se va sfi a nu predicá.

Apoi in fine — eu cunoscu bine pre parochianii sei; atátu de multu am cercetatu parochi'a sa, câtu asiu potea dice că am locuitu in ea si sciu cum se plangeau, că nu auda predica.

Acestu poporu, despre care se dice că nu-i placu predicelule, audindu despre conclusulu nr. 82 ex. 1883 alu sinodului eparchialu, ca unu torentu spumegatoriu va aduce pre dlu Ciór'a si-lu va aruncá pe amvonu se-i predice si anca chiar in sensulu fericiitei idei emanate dela dlu Popa.

Ce vre óre dlu Cióra? Din *contrastelule* articulu lui dsale cu greu se póte rescí. Numai dupa-ce vom discute tóte punctele din articulu, credu se ajungem a-lu intielege ce vre. De asta-data se tragemu macaru numai nescce constructiani in discussiune. — Cu ce cutezare numescce preotii *cersitori*? Dóra fiindcă ambla dupa biru dela casa la casa si dóra pentrucá capeta biru slabu. Unde mai existe atare usu in aduveru rusinosu, numai lips'a de predici lu-sustiene. Eu am fostu preotu intr'o parochia 11½ ani, aici sum trecutu deja de 3 ani. Colo numai in trei ori patru ani — nu-mi aducu bine aminte — am ambiatu dupa biru. Prin predici inse am luminatu poporulu, de mi-l'a adusu acasa pana-ce in fine m'am despartitu de acelu poporu, si me remusica consciint'a că l'am lasatu, căci prin predici in atát'a se alipise de mine, in câtu siacum — dupa trei ani — candu mi-aducu aminte de ór'a despartirei, cum lacremile betraniloru se mestecau cu ale teneriloru, cum gemelele de dorere ale prunciloru strataiau aerulu, — *mi-vine a deplange chiar si pre unu preotu, ce profesza nelips'a de predici.*

Si ce e mai multu, pe candu ajunsesem in acea parochia — intre paduri — asia slabu biru capetam, in câtu necum omulu, ci si rimatorii si hórele se fe-

*) Am datu locu articulu de sub intrebare nu pentrucá am consentí cu cuprinsulu lui, ci — precum am observatu in nota — d'a serví de lamurire celor'a pre cari ii intereséza. O propunere de interesu mat mare trebie desbatuta din tóte punctele de vedere; ni pare bine, că pre par. si confratele Munteanu lu-vedemu in ioculu primu intre combatenti. — Red.

riau de elu. Prin poterea prediceloru adusasem poporul intr'atât'a câtu candu meseram birulu adusu acasa prin poporeni, voindu se radu mesur'a, dicea poporénulu : — lasa Parinte! Santiei Tale se cade si cu vervu! Altulu dicea : — lasa dle nu rade, cà dta lu-platesci (meriti). Altulu érase: lasa Parinte cu vervu, càci si dta faci slujbele cu vervu prin acea, cà ne spuni tainele lui Ddieu in predici. (Alusiune cà slujb'a cu predica este ca o capitia de fênu cu vervu, o casa gata trebue se aibe vervu, culme.) — Altulu dicea : — lasa dle, nu rade! cà si eu de multiori nu amu cruceriu candu me miruesci. (Pana la venirea mea acolo, nu se dedea nimicu la miruitu). — Altulu veniá si se rogá se primescu bani pentru biru cà fiindu-i podulu micu, cucurazulu s'a cam stricatn, si e pecatu se dee preotului asia biru. — Aici numai odata in anulu 1881 am amblatu dupa biru. Prin predici am luminatu poporul, in câtu in anulu 1882 si 1883 nu am mai amblatu *cersindu* birulu ci mi s'a adusu acasa. Apoi totu cu predici am luminatu poporul de a adusu totu insulu, care are pamentu — jumatate curatu, jumatate mestecatu; prin predici am obtienutu si acelu resultatu dóra abia de crediutu, cà trei poporeni in anulu proximu trecutu, nu numai cà au venturatu graulu ca ceialalti, ci l'au si petrecutu prin nou'a machina numita *trieur*, spre a fi alesu bómaba câte bómaba. In trei ani — credu a fi destulu. — Asiu trebuí se scriu volumi candu asi descrié efectulu prediceloru, obtienutu pe tóte terenele, dar fie destulu ilustratiunile de mai sus. Vomu mai reveni.

Daca dlu Cióra intielege pre preoti *cersitori* pentruca suntu slabu dotati; — aici anca trebue se lu desavuezu. In diecesa cele mai multe parochii suntu provideute câte cu o sesiune de pamentu, multe din aceste suntu de class'a prima, ba unele si comassate cari aducu câte 600—1000 fl. la anu, — barem preotii din aceste parochii se nu accentueze seraci'a la tóte ocasiunile! Daca nu suntu tóte parochiele astfeliu dotate, ni stau deschise dóue căli, pe cari le potem dotá. Un'a este mai lunga, mai obositoria si aceea este: luminarea poporului prin biserica, va se dica prin predica — nu prin cultulu divin numai — si prin scóla; poporul nostru pana nu se va lumina prin predici, nu póte dá mai multu, càci nu scie castigá mai multu. Alta cale este, se contribuim cu totu adinsulu la crescerea si sporirea repede a fondului preotiescu. Ambele le potemu imbratisiá de odata si cu bunu efectu.

Ne potemu immulti venitele si daca nu vomu fi comodi, sci éta asia — petreacandu câtu. o septeman'a in *dolce far niente* pe strada, — pana candu invetiatorii cu dotatiuni totu mai mici de câtu preotii, suntu legati tóta septeman'a de cathedra, apoi in dragulu pecatóséi comoditati, lasámu pre poporu se-si capete cumu-si póte vre-unu invetiatoriu, carele pentru neharnici'a lui a fostu alungatu din tóte posturile mai bine dotate si apoi — o ironia a logice! — bunu pentru scólele slabu dotate; dîcu, se nu fimu comodi ci se ne aplicámu dupa invetiatur'a Marelui Andreiu Metropolitulu (v. comp. de dreptulu can. §. 181 a 5 precautiune canonica can. 15 alu sin. ecum. VI) — noi insine de invetiatori parochiali unde este trebuintia — si éta cà ne-amu scapatu de fictiv'a cersitoria. Ei! dar' unii preoti de ai nostri, se nu le pomenesci sè se faca invetiatori, cà indata te privesce cu o indeocrasia, de ti-se face mila de ei.

Óre mai departe — ce voiesce dlu Cióra, candu dice cà biserica nóra e *lipsita de preoti eruditi*? si cà

ei suntu *faru sciintia*? — Preotulu dupa firea missiunei loru apartienu clasei inteligente, deci vorba póte fi numai de preoti *mai pucini culti*. — Eu inse credu, cà noi cari avemu preoti, cari combatu si anca cu cunosciintia de cauza — chiaru si dispusetiuni consistoriali si sinodali; preoti, cari tractéza teme literarie si scientificé; preoti, cari se aplica de inspectori de scóle, deci stau in corespundintia cu pretorii cercuali; preoti, cari au o fóia diecesana, pre carea o provedu cu productele cugetariloru si elucubratiunile loru. A se dice in publicu despre acesti preoti, ca predicele nu suntu pentru ei, cà se predice protopopii loru — este o vatamare nemeritata asupra nóra, pre carea eu in numele intregului nostru cleru o retramitu la locul de unde a iesitu. Acestu testimoniulu dela unu confrate alu nostru nu l'amu meritatu!

In contra dlui Ciór'a eu sustienu propunerea par. Popa completata de On. Redactiune, carea nu e alta decâtu o naturala emanatiune a dispusetiuniloru Ven. sinodu si coasistoriu eparchialu in materi'a acést'a.

Vomu continuá in numerii viitori.

I. Mnténu.
preotu.

Nainte de acést'a cu 120 ani.

Ni stà la dispusetiune unu manuscrisu de 120 de ani, firescu cu litere cirile, bine legibilu, in care se cuprindu unele date referitóre la ppbiteratulu Ienopolei (Borosiu-Ineu). — Lu — publicámu in fóia nóra ca printr'ensulu sè se aduca la cunosciint'a celor'a pre cari ii intereséza — referintiele ppbiteratului din acelu timp, — cu atátu mai vertosu, cà acelu protopopiatu in urm'a arondariloru generali — s'a stramutatu conformu referintieloru de astadi — in atât'a, in câtu generatiunea viitoria nici nu va fi in stare se crédia, cà elu odinióra s'a potutu constitui din comunele aratate intr'ensulu. — Din vechiulu protopresbiteratu a remasu catra centru numai una comuna: Repsigulu, celelalte s'au incorporatu la Buteni, ba — 10 dintre ele — si la Halmagiu. — Insusi manuscrisulu e subsemnatu cu literele M. E. cari se dà cu socotéla, voru fi initialele din numele protopresbiterului de atuncia, nóa necunoscutu. Cuprinsulu manuscriptului e urmatoriulu :

1764, Decemvre 8.

In protopopi'a Ineului am insemnatu veniturile domnesci.

1. Orasiu *Borosiu-Ineu*; Mltenia Domnului Eppu despre partea Hertiegului — optu zloti, despre partea domnului Baronu — siesesprediece. — Vinu, despre amendóue partile, patru ocae.

2. Case a anostri ómeni despre amendóue partile, suntu 160 (astadi 381).

3. popóre — patru, preoti — patru (a. trei)

4. Pop'a Adamu betranulu are 2 frati la o pita, nu ambla la nici o slujba domnesca.

Protopopulu nu are pre nime sub scutu.

Popa Ioanu nu are pre nime sub scutu.

5. Popa Nicolae are unu frate sub scutela intr'o pita, era tacs'a o da iobagesce, cum a datu pana a nu preotu fi.

6. Svitaculu celu ronduitu — unele lu-tienu, era altele nici se pomenescu se fia mai fostu.

Borosiu-Ineu de Rapsigu — cale de 6 césuri. (Astadi pe calea ferata — cale de 55 minute, dupa ce trenulu s'a mai opritu anca la doue statiuni intercalate; cu trasur'a — cale de 2 ore)

Rapsigu. — 1. Case suntu 40 (ast. 140)

2. Poporu — unulu si preotu — unulu.

3. Fratele popii slujesce ca unu iobagiu.

4. Candu Présanti'a Sa a amblatu in visita, au fagaduitu mltenia si eu marturisescu ca nu sciu datu, n'au datu si de atuncea nu dau nimica.

5. Din Rapsigu pana la Sebisiu cale de 6 césuri. (Astadi cu trenulu — 28 minute, cu trasur'a — o ora si jumetate.)

6. Svitaculu — nu-lu tienu; prohodulu — 5 mariesi; unu stelpu — 2 mariesi; biru nu dau; claca pana la amédi — odata intr'unu anu. Pentru cununia dau popii unu mariasiu, pentru znamenia — unu potóra; pentru alte afara de aceste slujbe preotiesci — nici au auditu.

Orasiu *Sebisiu.* 1. Case romanesci suntu 50 (ast. 140)

2. Unu preotu, unu poporu.

3. In cas'a preotului nu e nime, singuru.

4. Mltenia pe anu nu au datu nice dau.

5. Sebisiu de Prajesci — jumetate césu (a. unu patrariu.)

6. Svitaculu nu se tiene. Ce este — precumu la Rapsigu.

Selageni. — 1. Case suntu 23 (a. 90)

2. La aceste 3 sate: Prajesci, Donceni, Selageni — unu preotu, una parochia.

3. Preotulu pre nime nu are in cas'a sa.

4. Mltenia Eppului au fagaduitu, nu sciu spune — dau au nu.

5. Aceste trei sate nu se cunosc in departare unulu de altulu. (astadi suntu regulate)

6. Svitaculu precumu la Rapsigu — intru tote asemine.

Donceni, case suntu 20 (ast. 50)

Prajesci, case suntu 22 (ast. 60)

Dezna, 1. Case suntu 55 (ast. 100)

2. Preoti 2 (ast. 1), popore 2.

3. Preotii — singuri, n'au straini in casele loru.

4. Mltenia Eppului nu dau.

5. Dezna de Ramna — unu jumetate de césu

6. Svitaculu randuitu nu-lu au nici se tiene

Ce este — asemine ca si la Rapsigu.

Ramna. 1. Case suntu 20 (ast. 76.)

2. Preotu, biserica — nu e. Tiene intr'o parochia preotulu Lazaru din Slatina. (ast. este biserica).

3. Eppului mltenia nu dau.

4. Ramna de Monesa — cale de unu césu (ast. jumetate de ora.)

Monese. 1. Case suntu 20 (49.)

2. Preotu, biserica — nu e, tiene impreuna cu Ramna din susu numita. (ast. este in Ramna preotu si biserica solida.)

3. Mltenia eppului nu dau.

4. Monese de Négra — unu césu cale.

5. Svitaculu nu se tiene ci precum mai susu.

Négra 1. Case suntu 40 (ast. 60)

2. Preoti — 2, tienu Négra, Nadalbesci, Slatina, Ramna, Monese, strainu nici sementia nu tienu la casele loru.

3. In celelalte 4 puncturi — precum mai susu s'a numitu.

4. Négra de Nadalbesci se tiene la olalta (ast. suntu regulate.)

Nadalbesci. Case suntu 22 (ast. 49.)

Chertesiu 1. Case suntu 34 (ast. 130.)

2. Preotu — unulu si poporu.

3. Mltenia spunu ca au datu odata — zloti 12 — in visita Prea Santitulu Domnu candu a amblatu. altele asemine cum mai susu s'a numitu.

Ignesci 1. Case suntu 23 (ast. 30.)

2. Preotu — unulu, poporu unulu: Ignesci si Minédu.

3. Preotulu — singuru.

4. Eppului nu dau mltenia.

5. Din Ignesci pana la Chertesiu — cale de 1 césu.

6. Svitaculu nu se tiene nice intru una.

Minédu 1. Case suntu 16 (ast. 58.)

2. Minédulu de Buhani — 1 césu.

Intru tote precum mai susu am scrisu.

Buhani 1. Case suntu 30 (ast. 66.)

2. Preoti — 2, tienu Dezna si Buhanii, 2. parochie.

3. Altele asemine ca si mai susu.

Lazu 1. Case suntu 40 (ast. 92.)

2. Peotu 1, parochii 2, — Lazu, Zamérdu, Craicova, Cioresci ambla la o biserica (astadi Lazulu singuru de sine forméza o parochia.)

3. Preotulu — singuru, nu are pre nime.

4. In stepanirea Prea Santiei Sale aceste 4 sate au fagaduitu, nu sciu nici eu spune 6 zloti au 12 au datu, dar de atuncia nemica.

5. Satele aceste suntu la unu locu imprastiate.

6. Svitaculu — precum mai susu.

Croгна de sus. 1. Case suntu 46.

2. Preotu — unulu, parochia — una.

3. Are frate (preotulu), siede chilini de densulu sub slujb'a biraeloru.

4. Mltenia nu dau.

5. Croгна de susu, Croгна de josu, Dumbravitia nu se cunosc de olalta.

6. Svitaculu nu se tiene.

Croгна de josu. 1. Case suntu 40.

2. Preoti 2, popore 2, Croгна de josu si Dumbravitia.

3. Preotii singuri prin casele loru.

4. Mltenia nu dau Episcopului.

5. Svitaculu nu-lu tienu.

Dumbravitia. Case suntu — 35.

(Astadi Croгна de susu, Croгна de josu si Dumbravitia forméza una comuna regulata, cu 189 c.)

Rosia. 1. Case suntu 40 (a. 105)

2. Preotu — 1, parochia 1. — Era cele patru puncturi asemine ca mai sus.

Revetisiu. 1. Case suntu 46 (a. 116)

2. Preotu — unulu, parochia — una.

3. Fratii lui suntu iobagi.

4. Mitenia nu dau archiereului.

5. Revetisiu nu se cunósce de Rosia. (Astadi ambele comune suntu regulate si cale de jumetate óra un'a de alt'a.)

Cociuba 1. Case suntu 9 [40].

2. Cociuba este sub parochulu Revetisianulu. Era celelalte asemenea.

Strcani Berind. (Astadi: *Berindenii*=*Berinderi*.) 1. Case suntu 20 [a. 50]

2. Se afla acest'a sub parochi'a Gavojdanului. Era altele asemenea.

Gavojdia 1. Case suntu 36 (a. 82)

2. Preotu — 2, parochia — 1. Altele asemenea ca din susu.

Dieciulu 1. Case suntu 55 (a. 206)

2. Preoti — 1, parochii — 2.

3. Preotii — singuri, nu au pre nime sub scutu.

4. Eppului mltenia nu dau.

5. Gavojdia de Dieci — 2 césuri.

6. Svitaculu nu-lu tienu.

Miziesiulu. — 1. Case suntu 25.

2. Poporu — unulu, preotu unulu.

3. Tat'a preotului acestui'a fiindu intr'o casa — la o pita, portia, taesa, tóta slujb'a satului o face.

4. Mltenia nu dau episcopului

5. Svitaculu nu-lu tienu.

Holtulu 1. Case suntu 22.

2. Miziesiulu si Holtulu — unu césu (astadi Holtulu si Miziesiulu forméza o singura comuna sub nume de *Holtmiziesiu*, cu 80 de case si cu unu preotu.)

Iosasiu. Case suntu 33 (a. 60.)

Fenesiu. Case suntu 30 [a 66].

Dulcele. Case suntu 10 [a 45].

Brusturesculu. Case suntu 5 (a40).

Zambru. Case suntu — 34 (a78).

Iosasielu. Case suntu — 34 [a75].

Balte. Case suntu — 6 [a30].

Vale-mare. Case suntu — 12 (a40).

Intru aceste noué sate slujescu preotii din Fenesiu si suntu impartite la patru preoti — 5 cu Iosasielulu.

Mltenia Episcopului nu dau.

Susani. Case suntu 50 (a. 60).

2. Popóre — dóue, preoti — duoi.

3. Betranulu preotu afara de contributii, — éra celu teneru fiindu intr'o casa cu tatalu seu, — iobagesce tóte precum si tatalu popii din Miziesiu.

4. Mltenia eppésca nu dau.

5. Din Chertisiu in Susani — cale de unu césu.

6. Svitaculu — precum mai susu.

Zamêrd. Case suntu — 15 (incorporatu la Dieci).

Ciorosci. Case suntu — 10 (incorporatu la Lazu).

Craicova. Case suntu — 19 (ast. incorporatu la Dieciu).

Slatina 1. Case suntu — 23 (a. 80).

2. Preotu — unulu; intr'o parochia tiene aceste 3 sate: Slatina, Ramna, Monese; éra celelalte puncturi asemenea ca cei din susu.

„O SUTA SENTINTIE PEDAGOGICE.“

Culese prin **Iuliu Vul'a.**

1. „Iubescu pruncii si pentru densii voi se traescu“
2. „Originea si fundamentulu a tóta cunoseinti'a este intuitiunea.“

3. „Prefaceti scól'a in mama.“

4. „Traiescu intr'o lume incunjuratu de individi, incâtu inzadaru cautu pre tata séu pre mama.“ Pestalozzi.

5. „Cine voiesce ceea ce e mai dulce, adese trebuie se guste ceea ce-i mai amar.“

6. „Ce ai facutu bine, — uita — si fâ ceva mai bun.“

7. „Nu culege póm'a nici odata nainte d'a fi cópta.“

8. „Norii ce e dreptu acoperu, dar nu nmicescu nici odata sórele.“

9. „A silí pre omu. ca se cugete si se simtiésca ca si mine, este ca si candu amu voi a dá cu forti'a vulturelui târdietatea tiestósei, ér acestei'a intiél'a vulturelui.“ Lavater.

10. „Obiectele vrednice de invetiatu se immultiescu in vremea de adi.“

11. „Scopulu educatiunei este de a desvoltá in fiecare individulu tóta deseversirea de carea elu póte fi primitoriu.“

12. „Omulu numai prin educatiune póte fi omu.“

13. „Este incantatoriu a imaginá, cà natur'a omenésca va fi totu mai bine desvoltata prin educatiune.“

14. „Omulu numai prin omenime se póte educá, prin ómeni, cari insisi sunt educati“ Cant.

15. „Nimicu nu e mai teribilu, decâtu unu invetiatoriu, carele nu scie mai multu decâtu trebuie se scie scolarii sei.“

16. „Numai atátu ai traitu câtu ai lucratu“ Goethe.

17. „Trebuie se ne deprindemu in scriere, déca vremu se vorbimu bine, se audimu si se cetimu acuratu; stilulu ascute mintea, rectifica limb'a, desvólta ideile si ocupa spiritulu in unu modu minuat de placutu“

18. „Lucrulu e balsamulu sangelui; lucrulu e isvorulu virtutii.“

19. Vorbirea e argintu, tacerea e auru.“

20. „Fericitu e copilulu acel'a, a carui urechi s'au deprinsu din primii ani ai vietii cu sunete clare, placute si umane.“ Herder.

21. „Este unu daru acel'a, care se respandesce asupra intregii educatiuni, déca educatoriulu e unu adeveratu crestinu ia vorbe si in fapte.“

22. „Se ne ingrigimu ca mintea se nu predomnesca cu totul fentasi'a.“

23. „Potemu afirmá, cumca ingratitudinea copiloru si-are basa au în slabitiunea au in egoismulu parintiloru.“

24. „Se educámu pre copilu astfelu, ca elu se scie amblá cu toti omenii; dar numai cu cei buni se voiésca a amblá.“ Curtman.

25. „O buná disciplina face mai multu decâtu o buna doctrina.“

26. „Ceea ce spiritulu nu are din sine si prin sine, d'aiurea nu va poté castigá nici odata.“

27. „Poterea invetiatoriului este metodulu seu.“ Diesterweg.

28. „Semtiulu limbisticu trebuie curatitu, neteditu si prefacutu in consciintia limbistica, ceea ce se póte numai cu ajutoriulu gramaticii.“ Cher.

29. „Pretiu lu iubirei pôte fi numai iubirea.“ Deák.
 30. „Adeferatul progresu nu pôte sborá ca pāsere.“ Smiles.
 31. „Totu numai o greutate de odata.“
 32. „O scóla fara disciplina, e ca mór'a fara apa.“ Amos Comenius.
 33. „Rrin ce se pôte ferici omulu, prin avere? Nu . . Ci prin adeverat'a educatiune.“
 34. „Dami scóla si-ti voiu reformá lumea“ Leibnitz.
 35. „Celu ce-si alege unu modelu respectaveru, nu peste multu inca va fi respectatu.“
 36. „Multi suntu, cari au avutu in potestatea loru cetati, popóre; inse pe sine insusi numai putini.“ Leneca.
 37. „Pre cine nu-lu bate cuventulu, — nu-lu mai bate nici bastonulu.“
 38. „Cunóscete pe tine insuti si prin tine ome-nimea, cáci fara de acést'a cunoscintia tóta sciinti'a ta e mórta.“
 39. „Pre mine Atenienii m'au judecatu la mórte, ér pre densii ii va judecá natur'a.“ Socrate.
 40. „Tóte suntu bune cáte iesu din manile Crea-toriului, tóte degenerédia in manile omului.“
 41. Educatiunea omului se stee cu aceea in con-sonantia, cu cea ce cste omulu si nu cu ceea ce nu e.“
 42. „Abia se nasce copilulu si ar dori a res-pirá mai liberu, asi intinde si miscá membrele, si éta ne grabimu iute a-lu stringe de nou in fasie si scutece.
 43. „Elu — Emilu — nu a invetiatu nimicu de-arost, a invetiatu inse multu din propri'a esperintia.“ Rouseau.
 44. Sufletulu instructiunei este metodulu.“
 45. O invetiatura inse, careu copii invétia de síla. mecanice, aceea pentru spiritulu loru nu enu-trementu ci ametiéla.“ Petrii.
 46. Invétia si propune in scóla numai aceea, ce se pôte face intuitivu.“ Baenitz.
 47. Nu invetiamentulu se se imbine cu legen-dariulu ei piesele respective din legendaru cu inve-tiamentulu realu Acést'a este procedura corecta “ Dittes.
 48. „Totu inceputulu e greu, odata inceputu, greutatea e invinsa pe diumetate.“ Antphlane.
 49. „Fasele de desvoltare, prin o sciintia a tre-cutu in decursulu tempuriloru, are a-le urmá in ge-nere si invetiamentulu din scóla“ Diesterweg.
 50. „Trebue a se face osebite intre invetiatoriu si invetiati — din punctu de vedere metodicu. — Suntu fórté mari invetiati, cari suntu fórté rei in-vetiatori, si din contra — suntu invetiatori fórté buni, cari nu potu aspirá la titlu de invetiati“ Cher.
 51. „Era ceea ce dicu voue, dicu tuturor'a: Pri-veghiati“ Mat. 13, 37.

(Va urma.)

Tipiculu septemanei.

(Pentru lips'a de spatiu nu potemu publicá ti-piculu referitoriu la slujb'a césuriloru si la liturgi'a „nainte santita“ carea se seversiesce in tóte Mercurile si Vinerile din postulu mare. In nrulu viitoriu vomu cautá a comunicá si tipiculu pentru acestu servitiu ddiescu.)

Dumineca antáia a postulu mare.

La vecernia. La „Dómne strigatam“ stichirile pe 10, 6 ale *invierii* si 4 ale *triodului* „Marire“ din

Triodu glasu 2: „Stralucit'a darulu,“ — „Si acum“ a *invierii*, glasulu de rendu. *Iesire* si *prochimenulu* di-lei. — *La stichovna*. Stichir'a *invierii* — din *octoichu*; „Máirea“ din *Triodu* „Si acum“ a *invierii*. Dupa „Ta-talu nostru,“ tropariulu *invierii*; „Marire:“ „Précins-titulu teu chipu“ „Si acum“ a *invierii*: „Tóte tai-nele tale.“ Apoi incheierea.

La utrenia. — La „Ddiu e Domnulu“ — tropa-riulu *invierii* de dóue ori, „Marire:“ „Précura-tulu teu chipu“, „Si acum“ a *invierii*: „Tóte tai-nele tale“. Apoi dupa catisme — sedelnele *invierii*, soborulu angerescu, — antifónele, — tóta suflarea si Evangeli'a *invierii*; „Invierea lui Chr. Psalmu 50, „Marire:“ „Usile pocaintiei“, „Si acum“: „Pe cara-riile mentuirei“ — dupa cum s'a aratatu in *duminec'a* Fariseului. Dupa canonulu *invierii* si a *triodului* — urméza *catavasi'a* *triodului*: „Adanculu marii rosie. Dupa *pésn'a IX*. — *sftiln'a* *invierii*, „Marire“ din *triodu*: „Saltati, bucurative“, „Si acum“: „Armele vrejmasiloru.“ *La laude*. Stichirile *invierii* si a *triodu-lui*, „Marire“ din *triodu*: „Moise in vremea pos-tulu“, „Si acum“: „Prébinecuventata“, *slavoslovi'a* si incheierea.

La liturgia. — Fericirile *invierii* pe 6 si din *triodu* (*pésn'a VI*) pe 4. Dupa iesire — tropariulu *invierii* si alu *prasniciulu*. „Marire“ „si acum“ — *condavulu* *prazniculu*. Apostolulu *catra Ovrei*: inceperea 326: „Prin credintia Moise mare s'a facutu.“ Evan-gelia, dela Ioanu inceperea 5: „Vrea Is. se mérga in Galiléa.“ — *Liturgia* a *Marelui Vasiliu*, carea de as-tadi se seversiesce in tóte *Duminecile* pana in *Dumi-nec'a Stelpáriloru*. In locu de „Cuvine-se cu adeve-ratu“ — cantám: „De tine se bucura.“ — *Pricésn'a* — „Laudati pre Domnulu“.

D i v e r s e.

* **Denumire.** Preotulu din Prajesci-Donceni in cottulu Aradului — par. *Petru Lazaru* este numitu de capelanu castrensu de class'a II. la regimentulu Kussewich nr. 33.

* **Societate de lectura si de immormentare.** In Nadlacu de curendu s'a infiintiatu o societate de lectura, la carea pana acuma s'au inscrisu 56 mem-brii inteliginti. maiestri si plugari. Localulu socie-tatii e in cas'a bisericeii, unde membrii se aduna in numeru frumosu si petrecu serbatorile si serile de iérna in ocupatiuni folositoare. — Totu din Nadlacu ni se comunica, cá s'a infiintiatu acolo si o societate de immormentare si are pana acuma la 600 membrii; totu membrulu la intrare in societate — solvesce câte 1 fl. si apoi la fia-care casu de mórte a cutaruiva membru — 10 cr. Atát'a cunóscemu numai din sta-tutele societatii; am dori inse se cunóscemu intre-gulu loru cuprinsu spre a indemná si pre alti frati ai nostrii a imitá pre bravii loru coreligiunari din Nadlacu.

* **Poterea consciintiei.** Nu de multu s'a des-coperitu in Breslau — unn omoru, despre care nime nu avuse nici o cunoscintia. Unu detienutu a peni-tentiarulu de acolo adeca s'a prezentatu la fassiu-nare plangandu-se cá n'are alinare, pana nu-si va marturisí pecatulu. Remanendu densulu orfanu — dise — lu-crescu buna-sa, carea ca o femeu betrana si in-tielépta adese l'a dojanitu pentru escese si fapte ne-morali, deci s'a hotaritu se o omóra si se-i rapésca averea de 1500 taleri. Omorulu l'a executatu tocmái candu erá se dee betranei din medicin'a, prescrisa de medicu: o nadusi prin acoperitóri'a de pe patu. Me-

dicii constatară epilepsia la anima și immormentarea se execută fara a escită vre-o atentiune mai deapropé. Trecura siese ani de atuciă. Asasinulu a spesatu banii rapiti, deveni ostasiu, de acolo a desertatu, deveni furu, in fine ca cersitoriu ajunse in penitentiariu unde facu marturisirea acést'a rogandu-se se i se croiesca pedépsa, căci pana atunci n'are odihna.

* **Necrologu.** *Valeriu Tomescu* preparandu de cursulu II. uniculu fiu alu invetiatorului din Bazosiu — Samsonu Tomescu, la 16 l. c. dupa lungi suferintiē a reposatu in Domnulu, jalitu fiindu de multu intristatii lui parinti precum si de conscolarii lui, intre cari reposatulu a fostu unu modelu de blandetie si de diligintiā.

Fia-i tierin'a usiōra !

* **Balulu reuniunei femeiloru romane din Aradu,** arangiatu Marti la 14/26 l. c. — a reusitu bine căci a aduse unu venitu curatu de 300 fl.

* **Ucidere infortoria.** In Sibiiu s'a intemplantu septeman'a trecuta, de intr'o nōpte au fostu ucisa o familia intrēga — anume unu medicu pens. cu numele Friedenvanger cu soci'a si fiulu lui si cu servitōria. Sub prepusulu acestui omoru pana acuma suntu prinsii siese individi.

* **Oferte pentru seminariulu diecesan din Aradu.** Din *Nadasiu* 120 fl. la cari au contribuitu : St'a biserica 50 fl. din naturaliele vendute au incursu 27 fl. Georgiu Mladinu notariu si Ignatz Dávid negutiatoriu cu căte 5 fl. Vasiliu Popescu, Ioanu Popovicu F. N. si Mihaiu Voluntiru cu căte 3 fl. Lupulescu Todor, Mayer Lajos, Aron Dávid, Dn'a notarésa Roza Mladinu, Georgiu Cure si H. Adamovits cu căte 2 fl. Iovanutiū Pascu, Todor Busca, Ioanu Prundariu, Ioanu Prundan, Floritia Popescu si Traianu Iuhász cu căte 1 fl. ér' ceialalti dela mai multi credinciosi in sume mai mici. — Din *Vasoi'a* 11 fl. 35 cr. la cari au contribuitu : Lazar Opre preotu 2 fl. Ilona Novacu 1 fl. 50 cr. Georgiu Oprea, Avramu Corbaceriu si Ioanu Bogdanu cu căte 1 fl. ér' ceialalti dela mai multi credinciosi in sume mai mici. Din *Soldobagiu* 119 fl. la cari a contribuitu : St'a biserica cu 100 fl. parintele Mihaiu Mangra cu 10 fl. Arsenie Mangra inv. 3 fl. Petru Banu epit. 2 fl. Maria Mangra, Georgiu Mangra, Sofi'a Mangra si Antiti'a Mangra cu căte 1 fl. din *Siebisiiu si filia Tiganesci* 7 fl. 60 cr. la cari au contribuitu Ioanu Papp 1 fl. 50 cr. Teodor Clond'a si Vasilie Lucutia cu căte 1 fl. ér' ceialalti dela mai multi credinciosi in sume mai mici. Din *Erdeisiiu* mai multi locuitori a contribuitu cu naturalie, cari sau vendutu cu 12 fl. 88 cr. Din *Parti'a* 40 fl. la cari au contribuitu : Atanasii Mercea preotu, Iuliu Toti'a invetiāt. Georgiu Papp jude cu cate 5 fl. Dómn'a Iulia Mercea, Ioanu Rodovanu, Meila Filimonu, Ragyóczy Iozsef, Iulianu Belu, Traila Munteanu, Ioanu Florea epit. Iosifu Voic'a, Iovanu Caza, Georgiu Rodovanu si Moise Popovicu cu căte 1 fl. ér' ceialalti dela mai multi credinciosi in sume mai mici. — Dlu Ioanu Popescu notariu din Nadabu ofere 200 fl. Din *Dieciu* 349 fl. 60 cr. la cari a contribuitu din specele cultului 309 din cass'a bisericeii 20 fl. Georgiu Lupsii'a preotu 5 fl. Leontiu Feieru notariu 3 fl. Demetriu Feieru, Nicolau Burda jude, Ignatiu Bugariu, Lórinz Lipót, Dn'a preotésa vedav. Maria Tipeiu cu căte 1 fl. Ivantie Bugariu 50 cr. Marcu Voluntiru 10 cr. din naturaliele vendute au incursu 16 fl. La prelegerea publica tienuta de Dlu Dr. Piposiu profesoru au incursu 18 fl. 20 cr. Comun'a Bisericeasca *Rodn'a* 100 fl. Invetiatoriulu Trojanu Lungu

din Timisiōra 75 fl. Prin colectantele Teodoru Sierbanu teologu abs. din *Nedlacu*, au incursu 418 fl. 80 cr. la cari au contribuitu. Dnii preotii Georgiu Sierbanu si Vichentiu Marcovicu cu căte 20 fl. Dlu Ioa nu Russu not. 60 fl. Comun'a politica 30 fl. Dlu Georgiu Sierbanu advocatu 25 fl. Mihaiu Chicinu si Samson Lugosianu invetiatorii cu căte 20 fl. Teodoru Draganu senior 15 fl. Ioanu Caracioni inv. si Petru Precupasiiu cu căte 10 fl. Iustin Tauceanu adj. not. Titu Brancovanu preotu gr. cath. Isaia Mudrity, Cassa de pastrare, ved. Ana Romanu, Pera Ghiurcoviciu, Petru Onea, Sava Negreu, Mihaiu Covaciu, Mihaila Crisianu, Sofronie Chicinu, Mihaila Draganu si Mauritiu Farcasiu subpretoru cu căte 5 fl. Petru Stroea si Ioanu Margineanu cu căte 4 fl. Petru Siu-mandanu, Teodoru Stroea sen. Trifu Cab'a jun. si Ioanu Fauru, cu căte 3 fl. Petru Fauru 2 fl. 50 cr. Teodoru Petianu, Stefanu Lutiai, Ionasiu Trnovszky, Andreiu Ianosik, B. Lehotsky advocatu. Gligoru Stroea, Trifu Caba sen. Stefanu Fauru, Sofroniu Cab'a, Ana Motiu, Vichentiu Antal, Givu Onea, Lazaru Totoreauu, Iacobu Feieru, Petru Pesteanu Lazaru Pateanu, ved. Ghiul'a Stroea, Mitru Onea, Teodoru Draganu jun. Alesandru Morariu, Constantinu Tiriacu, Sina Flore, Vidor Szentes not. pub. reg. Toma Nadabanu adj. not. si Teodoru Plesiu cu căte 2 fl. Nicolau Selegeanu, Teodoru Tiabicu, Pavelu Fauru, Constantinu Chicinu, Chirila Vidhicanu, Dimitrie Olariu, Stefanu Chicin, Georgiu Chicinu, Pavelu Mudrity, Mihaiu Siu-mandanu, Arcadie Olariu, Teodoru Flocosu, Dimitrie Hor'a, Mihaiu Mudrity, Mitru Covaciu, Atanasii Petrovicu, Mitru Precupasiiu, Toma Noghiu, Constantinu Onea, Lazaru Romanu, Mitru Draganu, Teodoru Marginēnu, Ilie Manzata, Petru Marginēnu, Georgiu Suciu, Petru Briudea, Pavelu Bolovicu, Gratianu Budo. Petru Plesiu, Constantinu Siandru, Nicolau Lutiai, Filipu Crisianu. Svetozaru Lacatos, Georgiu Ambrosiu, Teodoru Pateanu, Stefanu Lazaru, Stefanu Cociuba, Iosifu Crim. Vasiliu Plesiu, Ioanu Barbu, Nicolau Nicolau Pateanu, Georgiu Totoreanu, Iosifu Popescu, Gligoru Tiriacu Sofronie Solga, Aron Pollák, Georgiu Planchicia si Pavela Chicinu cu căte 1 fl. Teodoru Chisiu, Georgiu Morariu, — Stefanu Otlacanu, Georgiu Marginēnu, Pavelu Plesiu, Georgiu Rasadeanu si Iozsef Herczeg cu căte 50 cr. Pantelie Noghin si Petru Pateanu cu căte 40 cr. din *Sietidnu*, au mai contribuitu, si anuae : Dlu Teodoru Popovicu preotu si consorta cu 100 fl. Ioanu Siclovanu cu 15 fl. Ioanu Ardelēnu 10 fl. Ioanu Tormay, Ioanu Kaufmanu si Teodoru Siclovanu cu căte 5 fl. Pavelu Romanu 3 fl. Gligoru Lucaciu, Dimitrie Suciganu si Georgiu Suciganu cu căte 2 fl. Mihaiu Gheranu si Mihaiu Betaranu cu căte 1 fl. din opidulu *Lipov'a* 200 fl. Gavrilu Paulu invetiatoriu in Dioszeg 2 fl. Dlu Alesandru Pecicanu asses. la sedria orfanala din Aradu 20 fl.

(Va urmá.)

Ignatiu Papp, secret. consist.

Concursu.

In sensulu ordinatiunea Ven. Consistoriu din Oradea-mare dto 19 Dec. 1883. Nr. 1495 scol. pentru statiunea invetiatorésca rom. confesionala din opidulu *Vascou-Baresti*, se escrie concursu cu terminu de alegere pe 9/21 Martiu a. c.

Salariulu invetiatorescu este: a) 130 fl. bani gata dela numit'a comuna bisericesca, si dela mari-tulu Dominiu eppescu rom. cath. 32 fl. ca subventiune] a) bucate 10 cubule grâu si cucurudiu in pretiu de 70 fl. c) 10 stangeni de lemne in valóre de 80 fl. d) 4 holde de pamentu pentru cantoratu precum si accidentii. e) cuartiru gratuitu cu gradina.

Dela recurrenti se recere, ca se fie preparandi absoluti cu testimoni de calificatiune si se pricépa limb'a magiara. Cei cu clase gimnasiale voru fi preferiti.

Recursurile adresate catra comitetulu parochialu gr. or. din Vascou-Baresci sè se trimita subscrisului protopopu si inspectoru cerc. de scóle pana la 8/20 Mart. a. c. in Beiusiu, [Belényes] avendu recurrentii a se presentá nainte de alegere in vre-o duminca la biserica din Vascou.

Datu in Vascou la la 30 Ian. v. 1884.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu **Vasiliu Pappu**, m. p. protop. inspect. cerc. de scóle.

Pentru statiunea invetiatorésca din comun'a **Basesci**, protopresbiteratulu Fagetului, se escrie concursu pana la **1-a Martiu 1884 cal. vechiu**.

Emolumintele sunt: 300 fl. v. a. din cari are sè se provada scóla cu lemne de focu. 10 fl. pentru conferintia; cuartiru liberu cu gradina de 1 jugeru.

Doritorii de a competá la acést'a statiune, au de a-si ascerne petitiunile instruate conformu dispu-setiuniloru stat. org. la oficiulu protopresbiteralu gr. or. din Fagetu, pana la terminulu mai susu indicatu.

Basesci in 1 Fauru 1884.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu protopresbiterulu tractualu.

Pentru statiunea invetiatorésca din comun'a **Petrós'a**, protopresbiteratulu Fagetului, se escrie concursu cu terminulu pana la **1. Martiu 1884 cal. vechiu**.

Emolumintele sunt: 240 fl. v. a. banii, 4 orgii de lemne pentru scóla; 10 fl. v. a. pentru conferintia, cuartiru liberu cu gradina de 1 jugeru.

Doritorii de a competá pre acést'a statiune, au recursele sale instruate conformu stat. org. a-le sub-scerne oficiulu protopresbiteralu din Fagetu, pana la terminulu indicatu.

Petrós'a in 2 Fauru 1884.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu protopresbiterulu tractualu.

In lips'a de concurenti se publica de nou concursu pentru deplinirea parochiei vacante gr. or. din comun'a **Cavaranu**, protopresbit. Caransebesiu.

Emolumintele sunt: 25 jugere pamentu par, birulu à 15 oche de cucuruzu sfermatu dela 120 case si stolele usuate.

Cei cari voescu a ocupá acésta parochia de clas'a III. se tramita pana in 30 de dile rogarea instruita conformu „Regulamentulu” Préon. D. Sale protopresb. tractualu in Caransebesiu.

Cavaranu, in 29 Ianuaru 1884.

din siedinti'a comitetului parochialu.

Andreeviciu, m. p. protopresbiteru.

Concursu de licitatie menuenda.

Comitetulu parochialu gr. ort. rom. din **Gaiulu-micu**, (cotulu Timisiu) conformu planului si preliminariului de spese, aprobatu de Ven. Consist. din Caransebesiu din 22 Decemvre 1883 Nr. 690 S. se escrie concursu de licitatie publica minuenda pentru edificarea Scólei, care licitare se va tienea in **4/16 Martie 1884** la 11 óre ante meridiane in cancelaria casei comunale din Gaiu-micu.

Spesele de zidire conform preliminariului de spese in sumariu sunt urmátorele: 1) Pentru lucrulu zidariului 554 fl. 16 cr. 2) Pentru lucrulu lemnariului 604 fl. 42 cr. 3) Pentru lucrulu mesariului, locatariului, sticlariului si vapsitului 261 fl. Sum'a 1419 fl. 58 cr.

Se aviséza deci intreprinditorii aceia, cari dorescu a primí pe sine lucrurile susamintite, pe terminulu pusu, prevediuti cu vadiulu de 10^{1/2} a se presentá la licitare, unde dupa licitarea efeptuita se va incheia contractulu, carele se va substerne V. Consistoriu spre aprobare.

Planulu, preliminariulu de spese si conditiunile de licitare se potu vedea la presidiulu comitetului parochialu gr. ort. rom. din Gaiulu-micu.

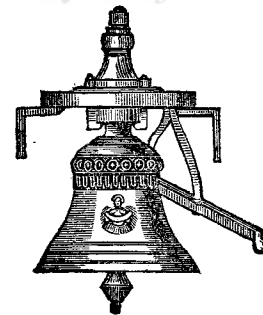
Ciacova, in 3 Fauru 1884.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: **Paulu Miulescu**, m. p. protopresb. si as. consist.

Am onóre a me recomandá P. T. publicu ca tornatoriu de

CLOPOTE

(CAMPANE)

de ori ce **marime** si **tonu**, in forma eleganta si pe langa celu mai moderatu pretiu.

Clopotele pregatite din metalulu inventatu de mine au preferintia si rivalisédia cu clopotele facute din ori ce metalu pana acum cunoscutu, atât pentru tonulu loru curatu si strebatatoriu, câtu si pentru duraveritatea loru.

Duraveritatea clopoteloru se promovéza chiar si prin sistemulu mai nou de adjustare, de dupa care, clopotulu, fie câtu de mare, se imanuéza fórte usioru si se póte întórce, si de dupa fiecare întórcre limb'a bate la altu locu, prin ce clopotulu e feritu de crepare si tiene de dóne si chiar de trei ori mai multu decâtu clopotele facutu dupa sistemulu vechiu.

Pentru tonulu curatu si strebatatoriu conform dorintiei, precum si pentru duraveritatea clopoteloru pregatite de mine, cavezu pe timpu de diece ani.

HÖNIG FRIEDERICH junior,
fabrica de pusce de apa si tornátore de clopote
si metale.

Aradu strad'a Rákoczi.